EUROOPAN PARLAMENTTI

2004 *2009*

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

ALUSTAVA SELONTEKO

LIBE-valiokunnan valtuuskunnan matkasta Italiaan

18.–19. syyskuuta 2008

(nomadileirien hätätila)

ESITTELIJÄ: Gérard Deprez

(Huomautus: Liite I ja II julkaistaan erillisessä asiakirjassa)

SISÄLTÖ

VALTUUSKUNNAN SELVITYS.....3–23

1. Valtuuskunta

Euroopan parlamentti keskusteli 7. heinäkuuta 2008 suullisesta kysymyksestä, joka koski Italian hallituksen päätöstä suorittaa pääasiassa romanialkuperää olevien, Lazion, Campanian ja Lombardian alueella sijaitsevilla leireillä asuvien ihmisten "väestönlaskenta".

Täysistuntokeskustelun päättänyt päätöslauselma hyväksyttiin 10. heinäkuuta 2008. Puheenjohtajakokous antoi kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalle (LIBE) luvan lähettää valtuuskunta Roomaan tapaamaan kansallisia ja paikallisia viranomaisia, jotta liikkuvan väestön yhteisöjen leirien tilanteesta saataisiin parempi käsitys. Leirit ovat Italian hallituksen äskettäin hyväksymien hätätilaa koskevien toimenpiteiden kohteena.

Tämän selvityksen lopussa on lyhyt yhteenveto kysymykseen liittyvistä tärkeimmistä tapahtumista ennen LIBE-valtuuskunnan vierailua.

Liitteessä I on valikoima virallisia asiakirjoja, jotka koskevat liikkuvan väestön yhteisöjen leirien hätätilaa Italiassa. Liitteessä II tarkastellaan kansalaisjärjestöjen panosta.

Koska käännös- ja julkaisutoiminnan pääosaston työmäärä Euroopan parlamentin lainsäädäntökauden lopussa on erittäin suuri, liitettä I ja II ei voida kääntää kokonaan.

Valtuuskunnan jäsenet olivat:
Gérard Deprez (kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan puheenjohtaja ja valtuuskunnan päällikkö) Lívia Járóka (PPE-DE), Claudio Fava (PSE), Viktória Mohácsi (ALDE), Elly de Groen-Kouwenhoven (Verts/ALE), Roberta Angelilli (UEN) ja Giusto Catania (GUE/NGL).

Seuraavat Euroopan parlamentin jäsenet osallistuivat myös valtuuskunnan työhön joko kaikilta tai joiltakin osin:
Alfredo Antoniozzi (PPE-DE), Mario Borghezio (UEN), Armando Veneto (PPE-DE), Fabio Ciani (ALDE), Roberto Fiore (NI), Monica Frassoni (Verts/ALE), Elisabetta Gardini (PPE-DE), Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), Maria Grazie Pagano (PSE), Luca Romagnoli (NI), Senastiano Senzarello (PPE-DE), Adina-Ioana Valean (ALDE), Renate Weber (ALDE), Stefano Zappalà (PPE-DE).

2. Vierailu

Vierailu tehtiin 18.–20. syyskuuta 2008. Sen aikana Euroopan parlamentin valtuuskunnalla oli tilaisuus tavata sekä edustajainhuoneen että senaatin jäseniä Italian parlamentista, Italian sisäasiainministeri, Rooman pormestari, Italian tietosuojavaltuutettu sekä eräitä kansalaisjärjestöjä.

LIBE-valtuuskunta otti huomioon Euroopan parlamentin 10. heinäkuuta 2008 hyväksymän päätöslauselman ja keskittyi lähinnä seuraaviin kysymyksiin (jotka kuuluvat LIBE-valiokunnan toimialaan):

- suoran tai välillisen syrjinnän riski (EY:n perustamissopimuksen 13 artikla), jota julkiseen turvallisuuteen vedoten toteutettu, tiettyihin ihmisryhmiin, kuten

romanialkuperää olevaan liikkuvaan väestöön, kohdistettu väestönlaskenta saattaa aiheuttaa

- ihmisoikeuksien ja erityisesti alaikäisten oikeuksien suojaaminen
- EU:n kansalaisten karkottaminen EU:n lainsäädännön ja erityisesti direktiivin 2004/38/EY vastaisilla perusteilla Tämä kysymys on myös LIBE-valiokunnan erityisen valiokunta-aloitteisen mietinnön aiheena. Mietinnössä viitataan tilanteeseen kaikissa EU:n jäsenvaltioissa, ja sen puitteissa kaikille kansallisille parlamenteille lähetettiin kyselylomake.

Torstai 18. syyskuuta 2008

1. Tapaaminen Italian parlamentin edustajien kanssa[1]

Ensimmäiseksi valtuuskunta tapasi Italian parlamentin perustuslakivaliokunnan ja Eurooppa-asioiden valiokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan eli seuraavat Italian parlamentin jäsenet:[2]

– Rossana Boldi, Eurooppa-asioiden valiokunnan puheenjohtaja, senaatti (Lega Nord)
– Mario Pescante, Eurooppa-asioiden valiokunnan puheenjohtaja, edustajainhuone (PDL)
– Domenico Benedetti Valentini, perustuslakivaliokunnan varapuheenjohtaja, senaatti (PDL)
– Roberto Zaccaria, perustuslakivaliokunnan varapuheenjohtaja, edustajainhuone (PD*)*.

Myös seuraavat Italian parlamentin jäsenet osallistuivat tapaamiseen: Sandro Gozi (parlamentin jäsen, PD), Maurizio Turco (parlamentin jäsen, radikaaliryhmä, PD), Rita Bernardini (parlamentin jäsen, radikaaliryhmä, PD), Santini (senaattori, PDL), Marinaro (senaattori, PD).

Italialainen osapuoli aloitti tapaamisen tervetulopuheilla, joissa korostettiin halukkuutta vuoropuheluun LIBE-valtuuskunnan kanssa etenkin seuraavissa kysymyksissä:

– sisäinen turvallisuus ja syrjintä (Rossana Boldi),
– EU:n laajentuminen Romanian kaltaisiin maihin ja sen vaikutukset (Mario Pescante),
– perusoikeuksien lujittaminen (Domenico Benedetti Valentini),
– tarve varmistaa mahdollisimman pian, onko Italian lainsäädäntö EU:n periaatteiden mukainen (Roberto Zaccaria), koska Italian hallitus muutti äskettäin lainsäädäntöä kolmella "lain tasoisella asetusluonnoksella". Ne kohdistuvat lainsäädäntöön, jolla pakolaisasemaa, perheenyhdistämistä ja EU:n kansalaisten oikeutta vapaaseen liikkuvuuteen koskevat direktiivit on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Vastatessaan näihin viesteihin puheenjohtaja Gérard Deprez korosti, että LIBE-valiokunnan valtuuskunta pyrki EU:n lainsäädäntöelinten ja kansallisten lainsäätäjien vuoropuhelun vahvistamiseen kunnioittaen samalla täydellisesti kansallisten lainsäätäjien riippumattomuutta. Hän selitti, että LIBE-valiokunta oli huolestunut varsinkin äskettäin hyväksytystä Italian lainsäädännöstä, jonka mukaan minkä tahansa rikoksen yhteydessä voidaan käyttää "raskauttavana asianhaarana" seikkaa, että tekijä on rikosta tehdessään laittomasti Italian alueella. LIBE-valiokunnan, Euroopan komission ja Euroopan parlamentin oikeudellisen yksikön mukaan tällainen säännös näyttäisi olevan syrjivä ja vastoin EY:n periaatteita EU:n kansalaisten oikeudesta vapaaseen liikkuvuuteen. Puheenjohtaja Gérard Deprez viittasi samassa yhteydessä lain tasoiseen asetusluonnokseen, jolla pannaan täytäntöön direktiivi 2004/38/EY (Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella) ja joka saattaa olla EY:n lainsäädännön vastainen.

[1] Tapaamisesta tehty äänite on saatavilla seuraavassa osoitteessa: http://www.radioradicale.it/scheda/262587/incontro-del-comitato-per-le-liberta-civili-la-giustizia-e-gli-affari-interni-del-parlamento-europeo-con-i.

[2]

Tämän jälkeen seuraavat tapaamiseen osallistuneet käyttivät puheenvuoron:

– Luca Romagnoli, joka korosti, että Italiassa kansalaisuudettomilla henkilöillä oli jopa enemmän oikeuksia ja paremmat oltavat kuin Italian kansalaisilla. He eivät esimerkiksi maksa veroja ja hallinnollisia maksuja. Väitteensä vakuudeksi hän esitti liitteenä olevan yhteenvedon.
– Giusto Catania viittasi Euroopan parlamentin laatimaan lausuntoon, joka koski raskauttavaa asianhaaraa ja sen syrjivää luonnetta. Hän korosti, että viime aikoina turvallisuutta koskevia näkökohtia, joita ulkomaalaisten oleskeluun Italiassa oli liitetty, oli dramatisoitu epäoikeutetusti.
– Elly de Groen-Kouwenhoven korosti olleensa yllättynyt Italian "turvallisuuspaketin" ristiriitaisista viesteistä. Italian hallituksen mukaan turvallisuuspaketin ja etenkin äskettäisten hätätilamääräysten avulla tähdättiin pääasiassa romanien täydelliseen kotouttamiseen. Perusoikeusviraston raportti kuitenkin välitti muiden lähteiden tavoin toisenlaisen viestin, jonka mukaan toteutetut toimenpiteet olivat luonteeltaan enimmäkseen tukahduttavia ja jonka mukaan karabinieerit kohtelivat erittäin huonosti romanilapsia[1].

Elly de Groen-Kouwenhovenin puheenvuoro keskeytyi useiden italialaisten kansallisen ja Euroopan parlamentin jäsenten vastalauseisiin. Puheenjohtaja Gérard Deprez kehotti häntä keskittymään lainsäädäntöä koskeviin kysymyksiin. Elly de Groen-Kouwenhoven toisti sitten Euroopan parlamentin ja Euroopan komission huolen mahdollisesta EU:n kansalaisten syrjinnästä, jos heidät poistetaan liikkuvan väestön yhteisöjen leireiltä.

Puheenjohtaja Rossana Boldi leimasi Elly de Groen-Kouwenhovenin lausunnon täysin perusteettomaksi. Puheenjohtaja Mario Pescante puolestaan piti kyseisiä syytöksiä huonona esimerkkinä Elly de Groen-Kouwenhovenin kotimaassa vallitsevasta mielenlaadusta.

Varapuheenjohtaja Roberto Zaccaria puuttui heti keskusteluun ja kiinnitti läsnäolijoiden huomion siihen, että Elly de Groen-Kouwenhoven ei syyttänyt ketään vaan viittasi vain ulkoisiin lähteisiin. Sitten hän kehotti läsnäolijoita keskittymään toukokuussa 2008 annettuihin hätätilamääräyksiin liittyvien väestönsuojelutoimien erityiseen luonteeseen Italian oikeudellisessa kehyksessä. Määräyksissä vaaditaan liikkuvan väestön sormenjälkien ottamista, ja määräysten antamista pidettiin perusteluina. Vaikka tällaiset poikkeukselliset toimenpiteet ovat luonteeltaan hallinnollisia, ne voivat tilapäisesti keskeyttää yleisten säännösten soveltamisen. Varapuheenjohtaja Roberto Zaccarian mukaan ainakin kyseisten määräysten voimaantulon ensimmäisessä vaiheessa niitä pantiin täytäntöön epäjohdonmukaisesti ja ne herättivät vakavia huolia sekä Italiassa että sen ulkopuolella. Oikeudellinen tilanne selkiytyi vasta toisessa vaiheessa, kun sisäasiainministeri hyväksyi tulkitsevat suuntaviivat, jotka kansallinen tietosuojaviranomainen ("Garante") oli hyväksynyt aiemmin.

Senaattori Santini puuttui sen jälkeen keskusteluun muistuttamalla, että Euroopan parlamentin edellisen lainsäädäntökauden aikana hän toimi EU:n kansalaisten oikeutta vapaaseen liikkuvuuteen koskevan direktiivin esittelijänä. Valitettavasti tuolloin ei osattu aavistaa satojentuhansien ihmisten mahdollista muuttoa, joka tapahtui EU:n laajennuttua uusiin

[1] Tästä asiasta on parhaillaan käynnissä rikostutkinta.

jäsenvaltioihin. Siksi direktiivissä 2004/38/EY pitäisi ottaa romanien tilanteen lisäksi huomioon myös monien muiden vähemmistöjen tilanne.

Varapuheenjohtaja Domenico Benedetti Valentini muistutti läsnäolijoille, että todellinen hätätilanne vallitsi jo edellisen hallituksen aikana. Hän pani merkille raskauttavia asianhaaroja koskevan lain herättämän kysymyksen ja ilmoitti läsnäolijoille, että Latinan tuomioistuin oli äskettäin antanut tapauksen Italian perustuslakituomioistuimen käsiteltäväksi. Näin ollen lopullinen oikeudellinen asema olisi pian selvillä. Hän myös vahvisti, että kaikkien Italian alueella oleskelevien eri yhteisöjen pitäisi olla tasavertaisia lain edessä.

Myös Renate Weber keskittyi raskauttavaa asianhaaraa koskevaan kysymykseen. Hän mainitsi, että yleensä rikoslaissa raskauttavat asianhaarat liittyvät henkilön tiettyyn käyttäytymiseen eikä hänen asemaansa. Hän muistutti mahdollisesta tulkinnallisesta ristiriidasta Italian perustuslakituomioistuimen ja Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen välillä.

Viktória Moháchilla oli useita kysymyksiä:
– millä perusteella päätettiin keskittyä tiettyyn sosiaaliseen kohteeseen (liikkuvan väestön yhteisöihin)
– miksi Italia ei ole luokitellut romaneja kansalliseksi vähemmistöksi
– oliko koko turvallisuuspaketti annettu perustuslakituomioistuimen käsiteltäväksi vai vain osa siitä
– katsovatko Italian parlamentin jäsenet, että turvallisuuspaketti kohtelee oikein EU:n kansalaisia, kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä.

Lívia Járóka kysyi, kuinka monta romanilasta Italian viranomaiset ovat ottaneet huostaan näiden vanhemmilta. Hän myös toi esille kysymyksen EU:n kansalaisten automaattisesta karkottamisesta sellaisten rikosten takia, joista saa vain kahden vuoden pituisen rangaistuksen.

Senaattori Marinaro korosti vähemmistöjen kotouttamisen tärkeyttä ja parlamenttien välisen vuoropuhelun kehittämisen merkitystä. Tulevia tapaamisia pitäisi valmistella keskittyen tarkemmin käsiteltäviin asioihin. Hän päätti puheenvuoronsa kehumalla Euroopan komission antamaa tukea.

Roberta Angelilli piti tällaisia tapaamisia hedelmällisinä ja kiitteli Italian hallituksen tekemää aloitetta toimittaa Euroopan komissiolle lainsäädäntöluonnos. Tämänkaltaisten tapaamisten järjestämisen osalta hän piti mielekkäänä asiakirjojen käännättämistä (esimerkiksi hätätilaa koskevat hallituksen määräykset ja Punaisen Ristin lausunto). Hän viittasi Euroopan parlamentin oikeudellisen yksikön lausuntoon ja korosti, että raskauttavan asianhaaran soveltaminen EU:n kansalaisiin voitaisiin kyseenalaistaa, mutta sitä voidaan pitää laillisena keinona sovellettaessa sitä kolmansien maiden kansalaisiin. Lopuksi hän viittasi käytännössä hylättyjen romanilasten kriittiseen tilanteeseen.

Marian-Jean Marinescu ilmaisi kielteisen näkemyksen puheenjohtaja Mario Pescanten kantaan, joka koski Romanian EU:hun liittymisen aiheuttamia turvallisuusongelmia, koska romanialaisten yhteisö on yksi kaikkein aktiivisimmista ja kotoutuneimmista yhteisöistä Italiassa. Ongelmia esiintyy, mutta niitä ei voida yleistää. Hänellä oli kaksi kysymystä: mikä on "väestönlaskennan" todellinen tarkoitus ja jos todellinen sosiaalinen hätätila on olemassa,

miten viranomaiset aikovat ratkaista sen?

Puheenjohtaja Rossana Boldi **korosti** ensisijaista tarvetta selvittää jokaisen, erityisesti lasten, henkilöllisyys, jotta rikollisverkostot eivät pääsisi käyttämään heitä hyväkseen.

Sandro Gozin mielestä Italialla oli rakenteellinen ongelma, jota tuskin voidaan ratkaista hätätilaa koskevilla välineillä. Hän ilmoitti LIBE-valtuuskunnalle, että oppositio äänesti lain tasoisten asetusten hyväksymistä vastaan samoilla perusteilla, jotka LIBE-valtuuskunta ja Euroopan komissio olivat esittäneet ja jotka koskivat lähinnä raskauttavan asianhaaran soveltamista. Hän viittasi direktiivin 2004/38/EY saattamiseen osaksi Italian kansallista lainsäädäntöä, ja katsoi, että todistustaakan asettaminen EU:n kansalaisen vastuulle (joiden pitäisi yhden kyseisen asetuksen mukaan todistaa varojensa laillisuus) ei ole direktiivin säännösten mukaista. Lisäksi ilmoittautumatta jättäminen kolmen kuukauden Italiassa oleskelun jälkeen ei voi oikeuttaa EU:n kansalaisen karkottamista.

Varapuheenjohtaja Domenico Benedetti Valentini vastasi Lívia Járókan kysymyksiin ja muistutti, että hallinnollisen viranomaisen sijasta tuomarin pitäisi päättää jokaisesta karkottamisesta. Hän vastasi Viktória Moháchille ja muistutti, että Italian toimenpiteitä ei kohdistettu mihinkään tiettyyn vähemmistöön ja että kotouttaminen on joka tapauksessa kaksisuuntainen prosessi, joka vaatii jokaiselta vilpitöntä halua kotoutua italialaiseen yhteiskuntaan.

Puheenjohtaja Rossana Boldi päätti tapaamisen toteamalla, että se oli ollut hedelmällinen ja että myöhemmin pitäisi järjestää uusia tapaamisia, joissa kenties keskityttäisiin tiettyihin kysymyksiin ja joita valmisteltaisiin etukäteen. Siten niissä vahvistettaisiin kansallisen ja Euroopan parlamentin jäsenten suhteita.

2. Tapaaminen julkisen toimeksiannon saaneiden järjestöjen ja kansalaisjärjestöjen kanssa

Toivottaessaan kaikki järjestöt ja kansalaisjärjestöt tervetulleeksi puheenjohtaja Gérard Deprez esitti muun muassa seuraavat kysymykset:

1) Mikä tarkoitus liikkuvan väestö yhteisöjen leireillä suoritettavalla väestönlaskennalle tarkalleen ottaen oli?
2) Miten tiedot kerättiin väestönlaskennan yhteydessä?
3) Millaiseksi järjestöt arvioivat Italian romanien tilanteen ja miten ihmisoikeuksien sekä kansalaisvapauksien suojaaminen varmistetaan?

UNCHR:n edustaja Paolo Artini totesi, että 20 prosenttia Italian 160 000 romanista on lähtöisin Balkanin alueelta ja että heitä ei voida karkottaa, koska heitä voidaan pitää turvapaikanhakijoina. Hän tuomitsi italialaisen yhteiskunnan useilla aloilla yleistyvän rasistisen ja muukalaisiin vihamielisesti suhtautuvan ilmapiirin, ja yleisemmin julkisuudessa lisääntyvän välinpitämättömyyden kolmansien maiden kansalaisten tilannetta kohtaan. Valitettavasti Italian viranomaiset eivät pane täytäntöön todellista kotouttamispolitiikkaa, eivätkä he tuomitse tarpeeksi ankarasti rasistisia tekoja ja joissakin tapauksissa huonoa kohtelua ja väkivaltaa lainvalvontaviranomaisten taholta. Hän muistutti UNCHR:n romaneja koskevasta peruskirjasta ja totesi, että nykytilanne johtuu pääasiassa politiikan toimimattomuudesta ja poliitikkojen tahdon puutteesta.

Unicefin edustaja Salvan selitti, että Unicef käynnisti kampanjan kaikkia syrjinnän muotoja vastaan ja lasten oikeuksien puolesta. Järjestöllä oli myös ollut useita tapaamisia ja keskusteluja sisäasiainministeri Roberto Maronin kanssa turvallisuuspaketin ja hätätilamääräysten mahdollisista vaikutuksista. Hän korosti tarvetta rakentaa todellista vuoropuhelua romaniyhteisön kanssa sekä tarvetta sille, että Italia muodollisesti tunnustaisi romanit kansalaisiksi Euroopan neuvoston yleissopimuksen nojalla. Hän peräänkuulutti tehokasta kotouttamispolitiikkaa, johon liittyisi muun muassa koulunkäynnin ja työnsaannin edistäminen sekä lasten oikeuksien, terveydenhuollon ja asunnon saamisen parantaminen.

Italian Punaisen Ristin (IPR) edustaja Capuano totesi, että IPR toimii hallituksen erikoisvaltuutetun välittäjänä ja että väestönlaskennan osalta sillä on aktiivinen rooli vain Roomassa. IPR ei osallistu väestönlaskentatoimiin Napolissa ja Milanossa; Punaisella Ristillä on siellä vain terveydenhuoltoon liittyvää toimintaa. Roomassa Punainen Risti keräsi kortteja ("fogli notizie"), joista käy ilmi etunimi, sukunimi, tietoja terveydentilasta jne., henkilöiltä, jotka osallistuivat vapaaehtoisesti väestönlaskentaan. IPR jakoi myös erityisiä kortteja, joilla voi käyttää ilmaiseksi terveydenhuoltopalveluja ja kansalaisille tarkoitettuja palveluja Roomassa. Väestönlaskennan osalta Punainen Risti toimi 36 enimmäkseen laittomassa leirissä keskittyen lähinnä hädänalaisiin ihmisiin. IRP kerää suoraan tietoja nykytilanteesta lokakuun puoliväliin asti. Punaisen Ristin mukaan sormenjälkien ottamiselle ei ollut tarvetta. IPR:n tietosuojavirkailija säilytti kaikkia henkilökohtaisia tietoja, joita pääsee tutkimaan vain tiukkojen ehtojen perusteella (esimerkiksi tuomarit voivat käyttää niitä rikostutkinnan yhteydessä). Nimettömät tiedot sisältävä versio lähetetään eräälle laitokselle tilastointitarkoituksiin. Siten IPR tulkitsee tehtäväkseen myöntää 2 500 hädänalaisessa tilanteessa olevalle ihmiselle henkilöllisyys.

Capuano vastasi sitten useisiin Elly de Groen-Kouwenhovenin, Adina-Ioana Valeanin, Renate Weberin, Luca Romagnolin, Mario Borghezion ja Monica Frassonin esittämiin kysymyksiin.

Opera Nomadi -romanijärjestön edustaja Luongo esitti joitakin yleisiä lukuja romaniväestöstä muistuttaen, että romaneja oli asunut Italiassa jo 1300-luvulta alkaen. Heistä 60–70 prosenttia oli alle 18-vuotiaita ja heidän odotettavissa oleva elinaikansa oli keskimäärin 20 vuotta lyhyempi kuin muulla väestöllä. Heistä vähemmistöllä on koulutus. Erittäin usein hylätyt tai pahoinpidellyt lapset otetaan huostaan vanhemmiltaan ja sijoitetaan laitoksiin.

Amnesty Internationalin edustaja paheksui rasismin ja muukalaisvihan asteittaista kärjistymistä joillakin julkisen suhtautumisen aloilla Italiassa (ilmiö huolestuttaa myös joitakin korkean tason viranomaisia) sekä lisääntyvää pelon ja vihan ilmapiiriä, joka kohdistuu kolmansien maiden kansalaisiin. Hänen mielestään eräät poliittiset puolueet osittain lietsoivat näitä huolestuttavia kehityssuuntia suuren yleisön keskuudessa, samoin kuin harhaanjohtava julkinen viestintä turvallisuuspaketin ja hätätilamääräysten tavoitteista.

Caritas-järjestön edustaja totesi, että Opera Nomadin mukaan romaneja on 200 000, kun taas Italian sisäasiainministeri puhuu noin 130 000 romanista, joista noin 50 prosenttia on Italian kansalaisia. Valitettavasti viimeisin yleinen väestönlaskenta Italian väestöstä on peräisin vuodelta 1995. Caritasin mukaan syrjintää tapahtuu. Kysymykseen ei ole puututtu vuosiin ja nyt tilanne on räjähdysherkkä. Caritasin edustaja kertoi myös erilaisista leireistä, joista jotkut ovat laillisia ja jotkut laittomia. Rooman kaupunki hallinnoi joitakin niistä.

Comunita di St. Egidio -yhteisön edustaja Paolo Ciani muistutti, että sisäasiainministeri Roberto Maroni oli itse julistanut 25. kesäkuuta pidetyssä parlamentin kuulemisessa, että "olemme pyytäneet prefektejä ottamaan kaikkien, myös alaikäisten, sormenjäljet" ja että lehdistö oli välittänyt lausunnon julkisuuteen. Lisäksi ilmoituksen jälkeen hallituksen erikoisvaltuutettu Napolissa ehti ottaa 350 henkilön sormenjäljet (heistä 50 oli alaikäisiä). EU:n viranomaisten (Euroopan parlamentin ja Euroopan neuvoston ihmisoikeusvaltuutetun) arvostelun takia kyseinen toiminta kuitenkin lopetettiin. Paolo Ciani tunnusti siksi, että 23. heinäkuuta hyväksytyt suuntaviivat tarjosivat oikean tulkinnan tavasta, jolla hätätilamääräyksiä olisi pitänyt soveltaa. Valitettavasti kyseisiä suuntaviivoja ei ollut julkistettu edes lehdistötilaisuudessa, mikä oli aiheuttanut hämmennystä sekä vaikeuksia henkilöille, jotka olivat halukkaita vetoamaan niihin.

ARCI-järjestön edustaja Graziano muistutti, että romanit ovat Euroopan suurin vähemmistö, joten ongelmaa pitäisi käsitellä myös unionin tasolla. Hän katsoi myös, että jos todellisena tavoitteena oli kotouttaa kyseinen yhteisö paremmin italialaiseen yhteiskuntaan, sosiaaliministeri olisi ollut parempi ratkaisu. Hän korosti myös, että parempi tapa romanien kotouttamiseksi olisi yhteisön edustajien ottaminen mukaan kotouttamisohjelmiin, jotka koskevat pääasiassa lasten hyväksikäytön kitkemistä ja muusta väestöstä eristäytymisen kaikkien muotojen torjumista.

Roma e Sinti insieme -järjestön edustaja Guarneri jatkoi edellisten puhujien hengessä väittäen, että romaniyhteisöä ei otettu aidosti huomioon ja että se tunsi olevansa syrjässä kaikesta vuoropuhelusta. Siinä korostettiin, että romaneja ei saisi syrjiä edes ilmeisen "positiivisen erityiskohtelun" perusteella. Hän myös kyseenalaisti EU:n nykyisen politiikan tällä alalla ja avoimuuden puutteen, joka koski Euroopan yhteisön jäsenvaltioille osoittamien 250 miljoonan euron lopullista kohdetta. Varoilla oli tarkoitus puuttua romanien hätään EU:n tasolla.

Perjantai 19. syyskuuta 2008

1. Tapaaminen Italian tietosuojaviranomaisen ("Garante") kanssa

Tietosuojaviranomaisen puheenjohtaja professori Francesco Pizzetti[1], samaa viranomaista edustavat Paissan ja Chiaravalloti sekä pääsihteeri Buttarelli toivottivat LIBE-valiokunnan valtuuskunnan tervetulleeksi.

Professori Francesco Pizzetti ilmoitti valtuuskunnalle, että heti kun hätätilamääräykset oli hyväksytty, tietosuojaviranomainen pyysi prefektejä näiden erikoisvaltuutetun ominaisuudessa antamaan tietoja tavasta, jolla väestönlaskenta oli määrä toteuttaa. Koska saaduista vastauksista kävi ilmi, että prefektit panivat määräyksiä täytäntöön eri tavoin, tietosuojaviranomainen otti yhteyttä sisäasiainministerin kabinettiin varmistaakseen, että määräyksiä pantaisiin täytäntöön yhdenmukaisesti. Siksi sisäasiainministeriö päätti antaa suuntaviivat ottaen samalla huomioon Italian tietosuojaviranomaisen ja EU:n

[1] http://www.garanteprivacy.it/garante/navig/jsp/index.jsp, Piazza di Monte Citorio n. 121 00186 Roma, *sähköposti*: garante@garanteprivacy.it, puh. (+39) 06.69677.1.

tietosuojaviranomaisten lausunnot, jotka koskivat lähinnä tiettyjen tietokantojen ja profiloinnin jättämistä pois. Kansalaisuuteen perustuvan syrjinnän välttämiseksi Italian tietosuojavaltuutettu ja sisäasiainministeriö sopivat myös, että etnistä taustaa ja uskontoa koskevia tietoja ei kerättäisi ja että terveydentilaa koskevien tietojen antaminen olisi täysin vapaaehtoista.

Tietosuojaviranomainen huomautti myös, että sormenjäljet pitäisi ottaa vain, jos henkilöitä oli mahdotonta tunnistaa muilla tavoin, jotta 6-vuotiaat alaikäiset erotettaisiin toisistaan. Yleisesti sovellettavien säännösten mukaan lainvalvontaviranomaiset voivat pyytää alaikäisen sormenjälkien ottamista. Jos näin tehdään, yleinen syyttäjä ryhtyy toimiin. Suuntaviivoissa puolestaan todetaan, että ilman yleisen syyttäjän etukäteen antamaa lupaa kenenkään alaikäisen sormenjälkiä ei voida ottaa. Vastaava erottelu pitäisi tehdä myös 6–14-vuotiaiden alaikäisten, 14–18-vuotiaiden alaikäisten ja aikuisten osalta.

Ministeriön ja tietosuojaviranomaisen yhteydenpito jatkui. Kun suuntaviivat viimein lähetettiin tietosuojaviranomaiselle, hän pyysi niiden julkistamista. Tietosuojaviranomainen pyysi myös, että lainvastaisesti kerätyt tiedot pitäisi tuhota, että tietokantoja ei saisi luoda ja että asiaa olisi pitänyt valvoa asianmukaisesti.

Professori Francesco Pizzetti vastasi Euroopan parlamentin jäsenten kysymyksiin kertomalla, että

– tietosuojaviranomainen ryhtyy tekemään tarkastuksia paikan päällä vain tietojen kohteena olevien henkilöiden pyynnöstä arvioidakseen, onko suuntaviivoja sovellettu oikein
– toistaiseksi tietosuojaviranomainen ei ollut saanut valituksia henkilöiltä, jotka olisivat väittäneet tietojaan käytetyn väärin[1]
– sormenjälkiä sekä etniseen taustaan ja uskontoon liittyviä tietoja oli kerätty vain Napolissa, kun väestönlaskenta alkoi. Tietosuojaviranomainen esti sen. Roomassa prefekti odotti tietosuojaviranomaisen puuttumista asiaan ennen väestönlaskennan aloittamista. Milanossa vain neljältä henkilöltä on otettu sormenjäljet rikostutkimusten puitteissa.

2. Tapaaminen Rooman pormestarin Gianni Alemannon kanssa

Toivotettuaan LIBE-valtuuskunnan lämpimästi tervetulleeksi pormestari Gianni Alemanno korosti, että

– tilanne liikkuvan väestön yhteisöjen leireissä oli sietämätön ja että hätätilatoimenpiteet olivat välttämättömiä
– kyseisiin toimenpiteisiin ryhdytään erikoisvaltuutettujen johdolla varmistaen

[1] *Euroopan parlamentin jäsenet yleisesti esittivät kysymyksiä seuraavista aiheista: määräysten sekä hätätilajulistuksen oikeasuhteisuus ja välttämättömyys, mitä tapahtui määräysten antamisen ja suuntaviivojen antamisen välisenä aikana; IPR:n ja viranomaisten antamien tietojen erot (Giusto Catania); miten keskusrikospoliisi käsittelee tietoja ja aikooko tietosuojaviranomainen tarkastaa, käytetäänkö tietoja suuntaviivojen mukaisesti (Claudio Fava); kerättiinkö alaikäisiä koskevat tiedot Italian yleisesti sovellettavien säännösten mukaisesti vai niistä poiketen (Renate Weber); lisätietoja väestönlaskennan aikana kerätyistä tiedoista (Viktória Mohácsi); alaikäisten sormenjälkien ottaminen, mitä sosiaalisia syitä väestönlaskennan taustalla oli, miten tietosuojaviranomainen puuttui asiaan (Vittorio Agnoletto); jne. (tarjolla olevat vastaukset on sijoitettu tekstiin tietosuojaviranomaisen lausumien yhteyteen).*

ihmisoikeuksien täysimääräinen suojaaminen, syrjimättömyys ja asiaan liittyvien henkilöiden turvallisuus
– useat leireissä asuvat henkilöt ovat Italian kansalaisia, muut ovat EU:n kansalaisia ja kolmansien maiden kansalaisia, mikä on vielä varmistettava (riippumatta heidän etnisestä taustastaan tai muista seikoista)
– on välttämätöntä antaa apua liikkuvalle väestölle ja huolehtia heidän kotouttamisestaan, jotta tämänkaltaisiin tilanteisiin voitaisiin varautua
– on välttämätöntä tietää ensin enemmän liikkuvan väestön yhteisöistä (Gianni Alemanno vastasi Euroopan parlamentin jäsenen Giusto Catanian kysymykseen siitä, että vaikka koulut ovat jo alkaneet, mihinkään toimiin ei ole ryhdytty liikkuvan väestön yhteisöjen lasten opetuksen suhteen, eikä myöskään kiireellisen leirien tilanteeseen puuttumisen osalta)
– edellisen kaupunginhallinnon aikana aloitettuja toimenpiteitä on jatkettu odottaen väestönlaskennan päättymistä lokakuun puolivälissä. Sen jälkeen prefekti, jolla on tällä hetkellä hallituksen hyväksymien määräysten perusteella kaikki valta liikkuvan väestön yhteisöjen kotouttamisesta, aloittaa toimenpiteitä kotouttamisen, asuntojen, koulunkäynnin, koulutuksen ja työnteon osalta sekä muilla aloilla.

Pormestari Gianni Alemanno totesi, että prefekti päättää kerättyjen tietojen hallinnoimisesta. Oikeutta vapaaseen liikkuvuuteen koskevan direktiivin osalta hän ilmoitti, että Italian lainsäädännön mukaan henkilö karkotetaan, jos hänen todetaan oleskelevan laittomasti Italian alueella.

3. Tapaaminen sisäasianministerin Roberto Maronin ja Eurooppa-asioista vastaavan ministerin Andrea Ronchin kanssa

Sisäasiainministeri Roberto Maroni toivotti LIBE-valtuuskunnan tervetulleeksi ja viittasi puheenjohtaja Gérard Deprezin kanssa käytyyn ensimmäiseen tapaamiseen, jossa hätätilamääräyksiä koskeva kysymys tuotiin esille.

Hän totesi, että hätätilaa koskevien määräysten täytäntöönpano oli meneillään ja että erityisesti väestönlaskenta sekä liikkuvan väestön yhteisöjen tarpeiden kartoitus edistyi. Ensimmäinen raportti kaikkine asianmukaisine tietoineen oli lähetetty jo 1. elokuuta komission varapuheenjohtajalle Jacques Barrot'lle. Sen jälkeen komissiolta oli saatu myönteinen vastaus. Varapuheenjohtaja Jacques Barrot oli pannut merkille raportin sisällön ja erityisesti sisäasiainministeri Roberto Maronin vakuutuksen, jonka mukaan mitään etniseen alkuperään ja uskontoon liittyviä tietoja ei kerätty. Varapuheenjohtaja Jacques Barrot toivoi saavansa jatkossakin tietoja sisäasiainministeri Roberto Maronin prefekteille antamien suuntaviivojen soveltamisesta käytännössä.

Hän antoi valtuuskunnalle ajankohtaisia tietoja väestönlaskennasta, joka koski Lombardiassa 1 588 henkilöä, joista 773 oli alaikäisiä, Campaniassa 1 608 henkilöä, joista 786 oli alaikäisiä ja Laziossa 2 679 henkilöä, joista 1 228 oli alaikäisiä.

Hän ilmoitti valtuuskunnalle, että 1 525 lasta kävi koulua, mikä kertoo tarpeesta suunnitella opetusta. Opetusministeriö, Unicef ja Punainen Risti vastaavat siitä. Nykyisen aikataulun mukaan kolmella alueella tehtävä väestönlaskenta saadaan päätökseen lokakuun puoliväliin

mennessä. Vasta sen jälkeen alkaa hätätilamääräysten täytäntöönpanon toinen vaihe, jonka aikana erikoisvaltuutettujen on

– etsittävä sopivia paikkoja uusille "laillisille" leireille, jotka korvaavat nykyiset laittomat leirit
– varmistettava lasten koulunkäynti
– edistettävä yhteisöjen kotouttamista, sosiaaliapua ja terveydenhoitoa koskevaa apua, koulutusta ja työllistymistä.

Toistaiseksi liikkuvan väestön yhteisöjen leirien asukkaat suhtautuivat myönteisesti väestönlaskentaan, jonka tarkoituksena oli taata heille henkilöllisyys ja tulevaisuus.

Vastatessaan Euroopan parlamentin jäsenten kysymyksiin Eurooppa-asioista vastaavan ministerin Andrea Ronchin kanssa hän kertoi, että tilanteeseen puuttumisen tavoitteena oli lakkauttaa huonokuntoiset leirit ja tehdä loppu alentavista olosuhteista, joissa liikkuvan väestön yhteisöt asuvat. Tarkoituksena on rakentaa kyliä, joissa tarjotaan palveluja ja joiden rakenteet ovat kunnossa, sekä varmistaa rauhanomainen rinnakkaiselo (kuten Vogherassa). Ministerit toivoivat, että osaltaan myös kyseisen vierailun ansiosta ainakin väärinkäsitykset voitettaisiin, vaikka poliittisia vastakohtaisuuksia ei saataisikaan ratkaistua. Italian hallitus oli jo osoittanut halukkuutensa löytää EU:n periaatteiden mukainen ratkaisu myös kolmen lain tasoisen asetusluonnoksen osalta, jotka olivat osa turvallisuuspakettia.

Sisäasiainministeri Roberto Maroni kertoi LIBE-valiokunnalle näiden tekstien osalta tarkemmin, että

– Euroopan komissio vastusti vain asetusta, joka koski EU:n kansalaisia ja oikeutta vapaaseen liikkuvuuteen. Kahdelle muulle toimenpiteelle oli näytetty vihreää valoa (perheenyhdistäminen ja turvapaikka).
– lisätarkastelu Italian hallituksessa ja parlamentissa oli tarpeen. Hän lähettää tarkistetun tekstin komissiolle ja Euroopan parlamentille, jotta vältyttäisiin EU:n lainsäädännön vastaisuuksilta.

Jo voimassa olevasta toimenpiteestä, jonka mukaan rikoslainsäädännössä otetaan käyttöön raskauttavat asianhaarat Italiassa laittomasti oleskelevien EU:n kansalaisten osalta, sisäasiainministeri Roberto Maroni kertoi Italian viranomaisille olevan selvää, että raskauttavaa asianhaaraa ("*aggravante*") sovellettaisiin vain kolmansien maiden kansalaisiin. Hän tiesi, että kysymys aiheutti yhdenmukaisuutta koskevia ongelmia EY:n lainsäädännön kanssa, mutta vakuutti, että asia ratkaistaisiin mieluummin lainsäädäntöä "aidosti" tulkiten kuin muuttamalla toimenpidettä muodollisesti.

Liikkuvan väestön yhteisöjen leirien väestönlaskennan ja Napolissa ennen suuntaviivojen antamista kerättyjen tietojen osalta ministeri totesi, että tiedot käsiteltäisiin uudelleen suuntaviivojen mukaisesti.

Hän myös ilmoitti valtuuskunnalle, että "Amaton asetuksen" hyväksymisen jälkeen oli karkotettu 350 EU:n kansalaista tapauskohtaisesti erityisen hallinnollisen säädöksen perusteella ja että EU:n kansalaisia ei ole väliaikaisissa maahanmuuttajille tarkoitetuissa säilöönottokeskuksissa.

Ponticellin leirillä tapahtuneiden hyökkäysten osalta sisäasiainministeri Roberto Maroni totesi, että oikeustutkinta oli käynnissä.

Hän kertoi myös, että väestönlaskentaa varten oli varattu kolme miljoonaa euroa ja että toisessa vaiheessa sisäasianministeriö ja opetusministeriö, alueet, maakunnat ja kunnat myöntävät varoja yhteistyössä Unicefin kanssa.

Hän ilmoitti, että 9. lokakuuta järjestetään Italian ja Romanian viranomaisten tapaaminen ja että 30. syyskuuta sisäasiainministeri Roberto Maroni tapaa Romanian sisäasiainministerin Cristian Davidin Bukarestissa.

Tehdessään lopuksi yhteenvetoa tapaamisesta puheenjohtaja Gérard Deprez kysyi sisäasianministeri Roberto Maronilta, oliko hän ymmärtänyt oikein, että EU:n kansalaisten oikeutta vapaaseen liikkuvuuteen sekä raskauttavia asianhaaroja koskevia lainsäädännöllisiä toimenpiteitä muutettaisiin EU:n toimielinten ohjeiden mukaisesti. Sisäasiainministeri Roberto Maroni vahvisti, että asian on näin.

Vierailu kahdella romanien leirillä[1]

Valtuuskunta vieraili ensin Casilino 900 -nimisellä leirillä ja sitten Salonen leirillä.

Casilino 900, Via Casilina, Rooman kaakkoispuolella sijaitseva esikaupunki

Lehdistön mukaan Casilino 900 -leirillä asuu 650 henkilöä, joista 250 on alaikäisiä. Leiri on syntynyt yli 35 vuotta sitten, eikä sille ole koskaan annettu virallista lupaa. Vaikka maakunnan puhtaanapitopalvelut olivat edellisinä päivinä vieneet pois yli 500 tonnia tavaraa, leiri osoittautui erittäin huonokuntoiseksi parakkiryhmäksi, kuin slummiksi. Tilannetta pahentavat juoksevan veden, sähkön sekä lämmitysjärjestelmän puute. Ne suljettiin lainvalvontaviranomaisten vierailun jälkeen, kun todettiin, että leiri ei ollut laillinen.

Useat valtuuskunnan jäsenet vierailivat leirillä ja keskustelivat asukkaiden kanssa näiden oloista.

Puheenjohtaja Gérard Deprez piti tilannettä äärimmäisen järkyttävänä erityisesti tilanteen pitkän keston ja normaalin elämän edellyttämien vähimmäisnormien puuttumisen takia.

Leirillä annetun epävirallisen lausuman mukaan Casilino 900 -leirin sulkeminen ja sen asukkaiden siirto "lailliselle" leirille on Italian viranomaisten ensisijainen tavoite.

Campo Salone, Via di Salone 323, Rooma

Rooman kaupunki (*Comune di Roma*) hallinnoi Salonen leiriä yhdessä erään sosiaalisen osuuskunnan kanssa. Lehdistön mukaan leiri koostuu 135 kontista tai asuntovaunusta, ja siellä asuu 700 ihmistä. Leirillä käy koulubussi ja jotkut romanit käyvät työssä leirin ulkopuolella. Ensinäkemältä elinolosuhteet ovat huomattavasti paremmat kuin Casilino 900 -leirillä. Leirin voidaan katsoa soveltuvan ihmisarvolle paremmin sopivaksi väliaikaiseksi asumukseksi.

Kuitenkin myös tässä tapauksessa oli vaikea ymmärtää, miten leirillä vuosikausia asuneita ihmisiä voitiin vielä pitää "liikkuvana väestönä".

Lehdistötilaisuus – *paikka*: *hotelli Ambasciatori*[2]

Lehdistötilaisuus on kuultavissa osoitteessa: http://www.radioradicale.it/scheda/262633

[1] *Leireistä sovittiin poliittisten ryhmien kanssa 10. syyskuuta 2008.*
[2] *Ambasciatori Palace Hotel,* Via Vittorio Veneto, 62 - 00187 Roma, puh. +39 06 47 493.

PÄÄTELMÄT

Vaikka LIBE-valiokunnan lähettämän valtuuskunnan vierailu oli erittäin lyhyt, se oli esittelijän mielestä hyödyllinen.

1) Vierailun ansiosta voitiin varmistua yhteiskunnallisesta jännitteestä ja ilmapiiristä, joka Italiassa tällä hetkellä vallitsee liikkuvan väestön yhteisöjen tilanteen osalta. Levottomuus lisääntyy ja turvattomuuden tunne näyttää yleistyvän Italian ja muiden maiden kansalaisten päivittäisessä elämässä. Muukalaisvihamieliset ja rasistiset teot ovat lisääntyneet, ja joissakin tapauksissa niihin on liittynyt ennenkuulumatonta väkivaltaa. "Yhteiskunnallinen levottomuus", josta on kerrottu, on saanut oikeutuksen turvallisuuspaketin ja hätätilaa koskevien määräysten perusteella. Levottomuus on yhä vallalla, ja tiedotusvälineiden ja poliittisen keskustelun ylireagoiva suhtautuminen näyttää ennemminkin lisäävän kuin rauhoittavan italialaisen yhteiskunnan jännitteitä.

2) Vierailun ansiosta voitiin tarkastella ja osittain ymmärtää Italian viranomaisten niin sanotun turvallisuuspaketin puitteissa toteuttamien erilaisten toimenpiteiden oikeudellista monimutkaisuutta. Paketissa yhdistyvät laiksi muutettu lain tasoinen asetus, kolme lain tasoista asetusta, yksi yleisesti sovellettava lakiesitys ja neljä hallituksen määräystä, jotka on hyväksytty väestönsuojelua koskevan mekanismin nojalla. Näin monimutkaista lainsäädännöllistä rakennetta oli (ja on edelleen) vaikea ymmärtää. Siitä on tiedotettu suurelle yleisölle ja tiedotusvälineille ilmeisesti yksinkertaistetulla ja virheellisellä tavalla, joka on luonut joitakin harmaita alueita, jotka vaativat lisätoimenpiteitä. Esimerkiksi Euroopan komission pyydettyä tietoja ja Euroopan parlamentin hyväksyttyä päätöslauselman Italiassa otettiin käyttöön ministeriön antamat suuntaviivat, jotka täydensivät hallituksen määräyksiä.

3) Tapaaminen Italian parlamentin jäsenten kanssa oli erittäin mielenkiintoinen, koska sen aikana voitiin varmistua ongelmista, joita voi syntyä EU:n toimenpiteiden (esimerkiksi EU:n kansalaisten oikeutta vapaaseen liikkuvuuteen koskevan direktiivin) täytäntöönpanon yhteydessä. Tilaisuuden aikana tapahtui (luultavasti tulkkausongelmista johtuva) selkeä väärinymmärrys, joka liittyi erään LIBE-valtuuskunnan jäsenen puheenvuoroon. Tapaamisen lopussa ilmaistiin toive uusien, tiettyihin kysymyksiin paneutuvien ja paremmin valmisteltujen tapaamisten järjestämisestä jatkossa.

4) Vierailun ansiosta saatiin järjestöjen (esimerkiksi Punaisen Ristin ja UNHCR:n) sekä kansalaisjärjestöjen edustajilta lausuntoja, huomautuksia ja arvostelua siitä, että julkiset viranomaiset ovat pitkään aliarvioineet liikkuvan väestön elinolosuhteita ja että tilanne on erittäin herkkä.

5) Vierailu tarjosi mahdollisuuden saada Italian hallituksen edustajilta täsmennystä ja vakuuksia erityisesti seuraavien kysymysten osalta.
   - Tällä hetkellä voimassa olevia raskauttavia asianhaaroja ei sovelleta EU:n kansalaisiin, ja lainsäädäntöä muutetaan (tai tulkitaan oikeudellisesti) sen mukaisesti. Tilanteen valvonta riippuu Euroopan komissiosta.
   - Lain tasoinen asetus, joka muuttaisi Italian lainsäädäntöä, jolla on pantu täytäntöön direktiivi 2004/38/EY, peruutetaan. Italiassa hyväksytään uusi,

Euroopan komission ehdotusten mukainen lakiesitys, jonka nojalla ilmoittautumatta jättämistä kolme kuukautta kestäneen oleskelun jälkeen ei säädetä rangaistavaksi. On myös pantava merkille, että hallitus peruutti lain tasoisen asetusluonnoksen lupauksensa mukaan.

- Liikkuvan väestön yhteisöjen leirejä koskevan väestönlaskennan avulla oli tarkoitus parantaa kyseisten yhteisöjen sosiaalista sopeuttamista erityisesti alaikäisten osalta.
- Tietokantoja ei luotu eikä luoda. Toimien aikana kerättyjä tietoja käsitellään samalla tavalla kuin kaikkia muita samankaltaisia tietoja. Alle 14-vuotiaiden alaikäisten henkilöllisyyttä ei saa varmistaa eikä heidän sormenjälkiään saa ottaa ilman tuomioistuimen lupaa. Kansallinen tietosuojaviranomainen vastaa asianmukaisista tarkistuksista tämän asian osalta.

Ministeri ilmoitti tilanteen selkeytyvän lokakuun puolivälissä väestönlaskennan ensimmäisen vaiheen jälkeen, kun prefektit ("Commissari") ovat hyväksyneet laillisten ja laittomien leirien uudelleensijoittamista koskevat suunnitelmat, ja kun he ovat määritelleet ohjelmat, joiden avulla on tarkoitus avustaa kyseisen yhteisön jäseniä ja kotouttaa heidät (pääasiassa lapset).

6) Vierailun ansiosta voitiin varmistua paikallisten viranomaisten sitoutumisesta etsiä sopiva ratkaisu liikkuvan väestön yhteisöjen leirien tilanteeseen ja erityisesti väliaikaisen 35 vuotta vanhan leirin slummimaiseen tilanteeseen. Kyseinen Casilino 900 -niminen leiri sijaitsee vain 10 kilometrin päässä Italian pääkaupungin keskustasta.

Tärkeimmät tapahtumat ennen LIBE-valtuuskunnan vierailua

Vuonna 2007

31. lokakuuta: Giovanna Reggiani -niminen italialaisnainen raiskataan ja surmataan Roomassa. Pääepäilty on Romanian kansalainen, joka myöhemmin tuomittiin. Kyseisen raa'an rikoksen jälkeen aletaan yleisesti vaatia turvallisuuteen liittyviä toimenpiteitä. Eräitä muiden maiden kuin Italian kansalaisia karkotetaan.

17. elokuuta: Italialaisen pyöräilijän kimppuun hyökätään hänen pyöräillessään Tor di Vallessa, joka on Rooman esikaupunkialuetta. Pyöräilijä kuolee pari kuukautta myöhemmin hyökkäyksessä saamiinsa vammoihin. Kaksi romanialaista tuomitaan hyökkäyksestä.

Vuonna 2008

10. toukokuuta: Napolin lähistöllä sijaitsevalla Ponticellin esikaupunkialueella 16-vuotiasta romanityttöä syytetään yhdeksän kuukauden ikäisen vauvan kidnappausyrityksestä. Seuraavina päivinä (12.–14. toukokuuta) useiden romanien kimppuun käydään ja tuntemattomat henkilöt sytyttävät romanien hökkeleitä palamaan. Toukokuun 15. päivänä kaikki romaniasukkaat pakotettiin poistumaan Ponticellin leireiltä ja muuttamaan muilla alueilla sijaitseville leireille (ja kouluihin). Huhujen mukaan paikallinen mafian kaltainen rikollisjärjestö Camorra[1] yllytti tähän väkivaltaiseen reaktioon. On myös korostettu, että alue, jolla leirit sijaitsivat, oli joka tapauksessa tyhjennettävä viimeistään 4. elokuuta kaupunginvaltuuston hyväksymän kaupunkialueiden kunnostamisohjelman täytäntöönpanemiseksi. Sisäasianministeriön alivaltiosihteeri puhui parlamentissa 29. toukokuuta 2008 ja tuomitsi avoimesti romaneihin kohdistuvan väkivallan ja suvaitsemattomuuden. Hän vahvisti hallituksen halukkuuden toimia tiukasti näiden suvaitsemattomuuden ilmentymien takana olevien syiden kitkemiseksi. Perusoikeusvirasto laati tapahtumien jälkeen tapausta koskevan raportin, joka julkaistiin 4. elokuuta.

21. toukokuuta: Vedoten pelastuspalveluja koskeva lain 5 pykälään Italian ministerineuvoston puheenjohtaja julisti hätätilan Campanian, Lombardian ja Lazion alueelle. Päätökseen motivoi laittomien liikkuvan väestön yhteisöjen leirien olemassaolon luoma yhteiskunnallinen levottomuus sekä maan yleiseen järjestykseen kohdistunut riski. Hätätila on julistettu asetuksella ja se on voimassa 31. toukokuuta 2009 asti. Asetusta täydentää kolme erityistä lisämääräystä ("Ordinanza")[2], jotka hyväksytiin 30. toukokuuta (nro 3676, 3677 ja

[1] Perusoikeusviraston kyseistä tapausta koskeva raportti "Violent attacks against Roma in the "Ponticelli district of Naples, Italy", s. 6; De Arcangelis: "Napoli, ancora roghi contro i Rom, la Comorra dietro gli assalti ", julkaistu La Repubblica -lehdessä 15.5.2008, s. 11.

[2] "Ordinanza" on poikkeuksellinen, väliaikainen ja hallinnollinen toimenpide, jonka julkiset viranomaiset kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla voivat ottaa käyttöön lain nojalla (esimerkiksi väestönsuojelua koskeva lisämääräys) poikkeuksellisen kriisin tai uhkien takia. Toimenpiteessä pitäisi luetella lainsäädäntö, josta voidaan väliaikaisesti poiketa, mutta sen pitäisi joka tapauksessa noudattaa oikeusjärjestyksen periaatteita, kansainvälisiä sopimuksia sekä EY:n lainsäädäntöä. Italian perustuslakituomioistuin on määritellyt tätä poikkeusvaltaa hyödynnettäessä noudatettavat ehdot useissa tuomioissa (viimeisin niistä on 16. heinäkuuta 2008 annettu tuomio nro 277, sitä edeltävät tuomiot nro 284 vuodelta 2006, nro 127 vuodelta 1995, nro 418 vuodelta 1992, nro 201 vuodelta 1987, nro 4 vuodelta 1977, nro 26 vuodelta 1961 ja nro 8 vuodelta 1956).

3678). Niiden avulla on varauduttu Napolissa, Roomassa ja Milanossa laillisilla ja laittomilla liikkuvan väestön leireillä asuvien ihmisten, myös lasten, väestönlaskentaan. Lisämääräysten[1] täytäntöönpano annettiin paikallisille prefekteille, jotka toimivat hallituksen erikoisvaltuutetun ominaisuudessa.

23. toukokuuta: Italian hallitus hyväksyy muut turvallisuuspakettiin sisältyvät oikeudelliset toimenpiteet.

1. Niistä ensimmäinen on 23. toukokuuta 2008 annettu lain tasoinen asetus[2] N:o 92 (joka muutettiin 24. heinäkuuta 2008 lopulliseksi laiksi N:o 125) "kiireellisistä toimenpiteistä, jotka koskevat yleistä turvallisuutta". Se sisältää erityisesti seuraavat määräykset:
   a) Ulkomaalaiset karkotetaan ja EU:n kansalaiset poistetaan Italian alueelta tuomioistuimen päätöksellä, jos heidät tuomitaan yli kaksi vuotta kestävään vankeuteen.
   b) Rikoksia tekevien ulkomaalaisten laiton asema lisätään rikosoikeudenkäynnin luetteloon raskauttavista asianhaaroista.
   c) Asunnon vuokraamisesta laittomille maahanmuuttajille voidaan antaa tuomio, jonka pituus vaihtelee kuudesta kuukaudesta kolmen vuoden vankeustuomioon.
   d) Oikeusjärjestyksen yleisiä periaatteita noudattaen pormestareille annetaan valta hyväksyä muun muassa perusteltuja kiireellisiä toimenpiteitä vakavien yleiseen ja kaupunkien turvallisuuteen kohdistuvien uhkien torjumiseksi ja poistamiseksi. "Yleiseen ja kaupunkien turvallisuuteen kohdistuvien uhkien"

[1] "Ordinanzassa" määrätään lähinnä, että "… **2.** Seuraavaksi lueteltavien aloitteiden toimeenpanemisesta huolehtii alueellisen toimivallan omaava virkamies, mutta tarvittaessa tästä poiketen ja voimassa olevia säädöksiä noudattaen kyseinen viranomainen voi olla toimivaltainen ympäristön, alueellisen maisemoinnin, hygienian ja terveyden, alueellisen suunnittelun, paikallisen järjestysvallan tai tieverkoston ja liikenteen alalla sanotun kuitenkaan rajoittamatta virkamiehen velvollisuutta turvata välttämättömät toimet terveyden ja ympäristön suojelemiseksi:
a) hätätilan rauhoittamiseen pyrkivien toimintasuunnitelmien määrittäminen
b) liikkuvan väestön muodostamien yhteisöjen luvallisten leirien valvominen ja luvattomien asutusten paikantaminen
c) kohdassa b) mainituissa kohteissa asuvien ruokakuntien ja henkilöiden (myös alaikäisten) paikantaminen ja laskeminen henkilöllisyyttä koskevan tutkimuksen kautta
d) tarvittaviin toimiin ryhtyminen järjestysvallan avulla kohdassa c) mainittujen henkilöiden osalta, joihin voi tai pitää soveltaa hallinnollisia tai oikeudellisia toimenpiteitä kuten maasta poistaminen tai maastakarkotus
e) sopivien uusien kohteiden paikantaminen luvallisten leirien perustamista varten siinä tapauksessa, että olemassa olevat eivät ole riittäviä asumistarpeen tyydyttämiseen
f) luvattomien asutusten evakuointiin ja kunnostamiseen tähtääviin toimenpiteisiin ryhtyminen
g) ensisijaisten kunnostustoimien toteuttaminen yhteiskunnallisten ja terveydellisten etuuksien minimitasolla
h) luvallisille leireille siirrettyjen henkilöiden yhteiskuntaan pääsyyn ja integroitumiseen tähtääviin toimenpiteisiin ryhtyminen ja erityisistä tukitoimista sekä alaikäisille suunnatuista integroiduista hankkeista huolehtiminen sekä lisäksi toimet, jotka vastustavat laitonta kauppaa, kerjuuta ja prostituutiota
i) luvallisissa leireissä asumiseen, kouluttautumiseen ja ammatilliseen perehtymiseen kannustaminen ja niiden valvominen sekä mukanaolo asutusten kunnostustoimissa
l) kaikkien hyödyllisten ja tarvittavien toimenpiteiden hyödyntäminen hätätilan rauhoittamiseksi.

[2] Italian perustuslain 96 pykälän mukaan lain tasoinen asetus on "väliaikainen", mutta heti voimaantuleva hallituksen poikkeuksellisissa olosuhteissa hyväksymä laki. Parlamentin pitäisi muuttaa lain tasoinen asetus pysyväksi laiksi 60 päivän kuluessa sen hyväksymisestä ja tehdä siihen tarvittaessa muutoksia. Tässä tapauksessa asetus muutettiin laiksi 24. heinäkuuta hyväksytyllä lailla N:o 125.

käsite tarkennetaan sisäasianministerin 5. toukokuuta 2008 antamalla asetuksella.

2. Paketin toinen osa käsittää **kaksi lakiesitystä**, jotka jätettiin parlamentin käsiteltäväksi 3. kesäkuuta 2008.

Niistä ensimmäinen (tällä hetkellä yhä käsiteltävä oleva senaatin säädös nro 733, jonka teksti on siis toistaiseksi väliaikainen) sisältää esimerkiksi seuraavat ulkomaalaisiin liittyvät säännökset:

a) Laittomasta maahantulosta voidaan tuomita vankeusrangaistukseen, jonka pituus vaihtelee kuudesta kuukaudesta neljään vuoteen. Näissä tapauksissa tuomioistuimen, jonka pitäisi noudattaa mahdollisimman nopeaa menettelyä, pitäisi myös määrätä ulkomaalaiset karkotettavaksi.

b) Ulkomaalaisia voidaan säilyttää "tunnistus- ja karkotuskeskuksissa" 60 päivää, jotta heidän henkilöllisyytensä saataisiin varmistettua. Jos se ei onnistu 60 päivän kuluessa, tuomari voi poliisipäällikön pyynnöstä jatkaa säilöönottoa vielä toiset 60 päivää. Säilöönoton enimmäiskesto on pidennetty 18 kuukauteen, kun se on tähän asti ollut 60 päivää.

c) Jo ennen 60 päivän kulumista umpeen poliisipäällikkö voi karkottaa ulkomaalaisen, jolloin hänen on heti ilmoitettava asiasta myös toimivaltaiselle tuomioistuimelle.

d) Italian kansalaisuuden saaminen avioliiton perusteella olisi mahdollista kahden vuoden Italiassa oleskelun jälkeen.

Toinen lakiesitys koskee Prümin sopimuksen ratifiointia. Prümin sopimus ei suoraan liity kolmansien maiden kansalaisiin.

Turvallisuuspaketin toimenpiteiden kolmas osa jätettiin parlamentin valiokuntien käsiteltäväksi kolmen lain tasoisen asetusluonnoksen muodossa[1]. Hallitus oli valmistellut ne muuttaakseen voimassa olevaa lainsäädäntöä, jolla seuraavat kolme EY:n direktiiviä oli saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä:

a) Direktiivi 2004/38/EY unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella. Lain tasoisen asetuksen mukaan

– EU:n kansalaisten, jotka haluavat oleskella Italiassa yli kolme kuukautta, on todistettava, että heillä on riittävästi laillisista lähteistä peräisin olevia varoja itsensä ja perheidensä elättämiseen. Heillä pitäisi myös olla sairausvakuutus tai heidän pitäisi rekisteröityä vapaaehtoisesti kansallisen terveydenhuoltopalvelun piiriin.

– EU:n kansalaiset voidaan poistaa Italian alueelta "yleiseen turvallisuuteen" vedoten muun muassa sillä perusteella, että he eivät ole ilmoittautuneet toimivaltaisille viranomaisille kymmenen päivän kuluessa kolmen kuukauden rajan umpeuduttua, tai jos heitä voidaan pitää konkreettisena, todellisena ja

[1] Lain tasoinen asetus on Italian perustuslain mukaan hallituksen parlamentin valtuuttamana hyväksymä laki, jonka yhteydessä noudatettavat periaatteet ja rajat parlamentti määrittelee. Ennen lopullista hyväksymistä hallituksen pitäisi kuulla toimivaltaisia parlamentin valiokuntia.

vakavana uhkana perusihmisoikeuksille tai yleiselle turvallisuudelle tai yleiselle moraalille. Heidän poistamistaan pidetään kiireellisenä, jos heidän oleskelunsa näyttää olevan vastoin "sivistynyttä ja turvallista rinnakkaiseloa". Osoituksena tästä on kaupunkiolosuhteita ja terveysvaatimuksia vastaavan asunnon puuttuminen.

b) **Direktiivi 2003/86/EY oikeudesta perheenyhdistämiseen**, joka koskee kolmansien maiden kansalaisia (muita kuin EU:n kansalaisia). Kyseisen lain tasoisen asetuksen mukaan DNA-testien suorittamista voidaan pyytää hakijoiden kustannuksella tapauksissa, joissa perheenyhdistämisen perusteita ei voida varmuudella varmistaa asiakirjoista, jotka hakijoiden alkuperämaan viranomaiset ovat toimittaneet, tai jos hankittujen asiakirjojen aitoutta epäillään.

c) **Direktiivi 2005/85/EY pakolaisaseman myöntämistä tai poistamista koskevissa menettelyissä jäsenvaltioissa sovellettavista vähimmäisvaatimuksista**. Erityisesti turvapaikanhakijoiden osalta todetaan, että jos heille on annettu karkotus- tai hylkäämispäätös laittoman maahantulon tai Italiassa oleskelun takia ennen turvapaikkahakemuksen jättämistä, heitä ei enää majoiteta avoimiin vastaanottokeskuksiin vaan heitä säilytetään tunnistus- ja karkotuskeskuksissa.

Italian hallitus täydensi kyseisiä toimenpiteitä

– **tiiviimmällä vuoropuhelulla romanien Euroopassa sijaitsevien alkuperämaiden kanssa (lähinnä Romanian pääministeri ja sisäasiainministeri)**
– **uudella sitoumuksella elvyttää kahdenvälisiä turvallisuussopimuksia Euroopan ulkopuolisten maiden kanssa**. Tällainen on esimerkiksi Libyan kanssa tehty sopimus yhteistyöstä terrorismin, järjestäytyneen rikollisuuden, huumeiden salakuljetuksen ja laittoman maahanmuuton torjumiseksi. Sopimus allekirjoitettiin joulukuussa 2000 ja se tuli voimaan joulukuussa 2002.

19.–20. kesäkuuta: Euroopan neuvoston ihmisoikeusvaltuutetun Thomas Hammarbergin vierailu Italiassa. Heinäkuun 28. päivänä 2008 julkaistussa raportissa[1] Euroopan neuvoston ihmisoikeusvaltuutettu ilmaisee huolensa äskettäin hyväksytystä turvallisuuspaketista, jonka perusteella kohteeksi otettiin erityisesti EU:n kansalaisia olevat romanimaahanmuuttajat, julistettiin hätätila eräillä alueilla sekä laajennettiin prefektien valtaoikeuksia hätätilan nojalla. Se, että Euroopan neuvoston jäsenvaltio hyväksyy usein hätätilaa koskevia lainsäädännöllisiä ja muita toimenpiteitä, on merkki vakavista heikkouksista valtion toiminnassa. Tällainen valtio ei näytä kykenevän käsittelemään tehokkaasti yhteiskunnallisia ongelmia, jotka eivät ole uusia, yleisesti sovellettavien säännösten tai muiden toimenpiteiden avulla.

Ihmisoikeusvaltuutettu panee merkille, että huolimatta yleisestä päinvastaisesta suuntauksesta, kansainvälisessä lainsäädännössä on selkeästi vakinaistettu periaate, jonka mukaan ulkomaalaisia, joiden ainoa rikos on maahanmuuttoa koskevan lain rikkominen, ei pitäisi kohdella kauttakulkumaissa tai vastaanottavissa valtioissa rikollisina tai mahdollisina

[1] Katso https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1309811&Site=CommDH&BackColorInternet=FEC65B&BackColorIntranet=FEC65B&BackColorLogged=FFC679.

rikollisina. Vuonna 1990 hyväksytyn kaikkien siirtotyöläisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksien suojelua koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 17 artiklan 3 kohdassa todetaan, että maahanmuuttoon liittyvien säännösten rikkomisen takia pidätetyt maahanmuuttajat pitäisi pitää, kun vain on mahdollista, erillään tuomituista henkilöistä tai oikeudenkäyntiä odottavista pidätetyistä henkilöistä. Vaikka Italia ei ole allekirjoittanut kyseistä yleissopimusta, ihmisoikeusvaltuutettu katsoo tekstin viittaavan maahanmuuttajien oikeuksien suojeluun ja tarpeeseen välttää heidän rankaisemistaan. Hän pahoittelee sitä, että Italian hallitus on eri mieltä kyseisestä kohdasta.

Vaikka Italian ja Libyan välillä ei näytä olevan takaisinottosopimusta, Italia on palauttanut Libyaan pakolla paljon laittomia maahanmuuttajia. Siksi Italian viranomaisten mukaan Italia on palauttamisten takia alkanut suunnitella ja valvoa Libyasta tulevien karkotettujen henkilöiden poistamista heidän alkuperämaihinsa.

25. kesäkuuta: Sisäasiainministeri Roberto Maroni esittelee turvallisuuspaketin Italian senaatin perustuslakiasioiden valiokunnassa ja selittää hallituksen strategiaa, jonka tavoitteena on

– helpottaa laittomien maahanmuuttajien karkottamista pitämällä laitonta maahantuloa rikoksena
– helpottaa muiden EU:n jäsenvaltioiden kansalaisten karkottamista, jos he eivät ilmoittaudu kolmen kuukauden oleskelun jälkeen, eivät esitä todisteita laillisten varojen omistamisesta ja asu taloissa, jotka vastaavat täydellisesti lakisääteisiä vaatimuksia.

Seuraavana päivänä lehdistö uutisoi väestönlaskentaan liittyvien toimien aloittamisesta Napolissa.

2.–3. heinäkuuta: Italian pysyvä edustaja ilmoittaa komissiolle (varapuheenjohtaja Jacques Barrot'lle) Italian hätätilaa koskevien määräysten tekstistä. Varapuheenjohtaja Jacques Barrot pyytää sisäasiainministeri Roberto Maronilta lisätietoja erityisesti suunniteltujen toimenpiteiden soveltamisalasta, sekä väestönlaskennan oikeudellisesta kehyksestä, tarkoituksista ja siihen sisältyvistä menettelyistä. Komissio pyytää lisätietoja myös muista turvallisuuspakettiin liittyvistä näkökohdista, jotka koskevat EY:n ja/tai EU:n toimivaltaa.

7. heinäkuuta: Sisäasiainministeri Roberto Maroni tapaa komission varapuheenjohtajan Jacques Barrot'n ja puheenjohtaja Gérard Deprez'n epävirallisen oikeus- ja sisäasioiden neuvoston kokouksen puitteissa. Sisäasiainministeri Roberto Maroni antaa alustavia tietoja Italiassa sijaitsevien liikkuvan väestön yhteisöjen leirien tilanteesta. Leirejä on 700–1000 kappaletta. Hän kertoo myös, että väestönlaskennan avulla kyseisille ihmisille pyritään vain antamaan sosiaaliavustusta. Puheenjohtaja Gérard Deprez kertoi ministerille huolensa lisämääräysten epämääräisestä sanamuodosta. Hän kertoi tälle, että Euroopan parlamentti keskusteli samana päivänä päätöslauselmasta, jossa ilmaistaan syvä huolestuminen romaneihin kohdistuvan välillisen syrjinnän vaarasta. Suurin osa kyseisistä romaneista on EU:n kansalaisia. Siksi hän lupasi tiedottaa välittömästi poliittisille ryhmille saaduista selityksistä sekä mahdollisuudesta hyväksyä sisäasiainministeri Roberto Maronin kutsu vierailla Italiassa tilanteen toteamiseksi.

9. heinäkuuta: Oikeus-, vapaus- ja turvallisuusasioiden pääosaston pääjohtaja Jonathan

Faull lähettää Italian pysyvälle edustustolle kirjeen, jossa hän pyytää Italiaa toimittamaan heinäkuun 2008 loppuun mennessä raportin erityismääräysten täytäntöönpanosta. Hän pyytää erityisesti

– voitaisiinko Napolissa suoritettuja ensimmäisiä väestönlaskentaan liittyviä toimia, joissa viitattiin uskontoon ja etniseen taustaan, pitää tapauksena, jota ei toistettaisi
– voitaisiinko tietosuojaa koskevia periaatteita kunnioittaa etenkin sormenjälkiä otettaessa, ja voitaisiinko alle 14-vuotiaat alaikäiset tunnistaa oikeudellisen määräyksen perusteella ja vain tunnistamistarkoituksessa
– tietoja siitä, mikä tilanne on niillä Italian alueilla, joita hätätilajulistus ei koske
– toimittamaan Euroopan komissiolle muiden vireillä olevien turvallisuuspakettiin liittyvien lakiehdotusluonnosten tekstit (kolme lain tasoista asetusta, jotka koskevat EU:n kansalaisten liikkumista ja oleskelua, kolmansien maiden kansalaisten perheenyhdistämistä ja pakolaisten kohtelua).

10. heinäkuuta: Euroopan parlamentti hyväksyy päätöslauselman[1], jossa ilmaistaan syvä huoli lisämääräysten ("Ordinanze") kaltaisten poikkeuksellisten toimenpiteiden käyttämisestä (lisämääräykset keskeyttävät tavallisen lainsäädännön soveltamisen), mahdollisuudesta romaniyhteisön välilliseen syrjintään (mikä käy ilmi ensimmäisen väestönlaskennan aika Napolissa jaetuista lomakkeista) ja vaarasta rikkoa EY:n direktiivejä, jotka koskevat yksilöiden suojelua henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaata liikkuvuutta (95/46/EY), rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanoa (2000/43/EY) sekä Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeutta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella (2004/38/EY).

17. heinäkuuta: Sisäasiainministeri hyväksyy suuntaviivat saatuaan Italian tietosuojaviranomaisen lausunnon, jonka mukaan Napolin, Rooman ja Milanon erikoisvaltuutettujen pitäisi pyrkiä suojaamaan etenkin alaikäisten henkilökohtaiset tiedot (mitä EY vaatii) sekä välttämään erityisen tietokannan luomista väestönlaskennan toteuttamisen yhteydessä.

1. elokuuta: Sisäasiainministeri Roberto Maroni lähettää komission varapuheenjohtajalle Jacques Barrot'lle raportin liikkuvan väestön yhteisöjen leirejä koskevan hätätilan ensimmäisen vaiheen täytäntöönpanosta sekä kolmen lain tasoisen asetuksen tekstit muutettuna Italian parlamentin valiokuntien käsittelyn jälkeen (katso edellä), mutta ei vielä lopullisessa muodossa. Tekstien lähettämistä pitäisi pitää kansallisen parlamentin erityisenä hyvän tahdon eleenä Euroopan komissiota kohtaan.

3. ja 16. syyskuuta: valmistelevat kokoukset varapuheenjohtaja Jacques Barrot'n ja LIBE-valiokunnan koordinaattoreiden sekä virallisen valtuuskunnan jäsenten kesken.

[1] Hyväksytyt tekstit http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2008-0361+0+DOC+XML+V0//FI.